

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi

LLO.411.003.26.2019

Piotr Kołodziej
Wójt Gminy Galewice
Urząd Gminy w Galewicach
ul. Wieluńska 5
98-405 Galewice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I/19/003 – Realizacja dochodów od osób prawnych z tytułu podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportu przez gminy z terenu województwa łódzkiego.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy w Galewicach ¹ , ul. Wieluńska 5, 98-405 Galewice
Kierownik jednostki kontrolowanej	Wójt Gminy Piotr Kołodziej W okresie objętym kontrolą funkcję Wójta Gminy poprzednio pełnił Jan Wojcieszak (do listopada 2018 r.).
Zakres przedmiotowy kontroli	Działania organów gminy w zakresie ustalenia i egzekwowania dochodów od osób prawnych z tytułu podatku od nieruchomości i podatku od środków transportu.
Okres objęty kontrolą	Lata 2017-2018, z uwzględnieniem okresów wcześniejszych i późniejszych, jeżeli zdarzenia mające wówczas miejsce miały wpływ na kontrolowany okres.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontroler	Renata Biskupska, gł. specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr LLO/89/2019 z dnia 19 marca 2019 r. (akta kontroli str. 1-9)

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W gminie Galewice⁴ podejmowano uchwały podatkowe zgodnie z obowiązującymi przepisami i określano stawki dla wszystkich rodzajów przedmiotów opodatkowania. Rzetelnie ustalano przedmioty opodatkowania w oparciu o ewidencję gruntów i budynków oraz dokumentację źródłową. Podejmowano czynności windykacyjne w stosunku do zaległości podatkowych, choć upomnienia i tytuły wykonawcze nie były wystawiane niezwłocznie, a w odniesieniu do zaległości dwóch podatników w łącznej kwocie 20.246 zł nie wystawiono tytułów wykonawczych. W badanym okresie podatnicy nie zwracali się do organu o udzielenie ulg w spłacie należności.

III. Opis stanu faktycznego

1. Prawidłowość wymiaru podatków lokalnych

Opis stanu faktycznego

Według stanu na koniec lat 2017 i 2018 na terenie Gminy funkcjonowało odpowiednio 49 i 50 podatników (osób prawnych) podatku od nieruchomości oraz po 7 w każdym roku podatników podatku od środków transportowych.

(dowód: akta kontroli str. 10-13)

¹ Dalej: Urząd.

² Dz. U. z 2019 r. poz. 489, dalej: ustawa o NIK

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dalej: Gmina.

Zrealizowane dochody z tytułu podatków i opłat lokalnych wyniosły 25.662 tys. zł w 2017 r. i 27.769,3 tys. zł w 2018 r., w tym odpowiednio 699,2 tys. zł (2,7%) i 907 tys. zł (3,3%) z podatku od nieruchomości od osób prawnych oraz 62,5 tys. zł (0,2%) i 59,1 tys. zł (0,2%) z podatku od środków transportowych od osób prawnych.

(dowód: akta kontroli str. 14)

Uchwalone⁵ w badanym okresie stawki podatku od nieruchomości i podatku od środków transportowych uwzględniały wszystkie przedmioty opodatkowania oraz kategorie wskazane w art. 5 ust. 1 i art. 10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych⁶ oraz mieściły się w granicach określonych ww. przepisami, z uwzględnieniem maksymalnych wysokości tych stawek ogłaszanych w obwieszczeniach Ministra Finansów⁷. Uchwały nie wprowadzały niedozwolonego różnicowania stawek podatku i nieuprawnionych zwolnień.

(dowód: akta kontroli str. 15-28, 33-34)

Zgodnie z art. 7a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w Urzędzie prowadzona była ewidencja podatkowa nieruchomości w systemie informatycznym⁸. Ewidencja ta spełniała wymogi określone w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2004 r.⁹, w tym umożliwiała eksport danych oraz tworzenie raportów i zestawień według kryteriów definiowanych przez użytkownika. Dla poszczególnych podatników w ewidencji wskazywano m.in. wartość budowli, powierzchnię gruntów w metrach oraz powierzchnię użytkową budynków.

W latach 2017-2018 pracownicy Referatu Finansowego mogli korzystać z dostępu podglądowego do systemu EWOPIS jako kopii oryginalnych plików binarnych Bazy Danych udostępnianych przez Starostwo Powiatowe w Wieruszowie¹⁰ na podstawie umowy GN/27/2014 z 7 marca 2014 r. Baza była aktualizowana cyklicznie w systemie rocznym. Z uwagi na wykonywaną etapowo modernizację i weryfikację ewidencji gruntów i budynków w Starostwie, w okresie objętym kontrolą Urząd dokonywał kompleksowego porównania i aktualizacji ewidencji podatkowej nieruchomości w oparciu o dane z lat ubiegłych, dane pozyskane ze zweryfikowanej ewidencji gruntów i budynków oraz dane pozyskane od Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego¹¹ (dot. obiektów oddanych do użytkowania).

System nie zapewniał jednak współdziałania z ewidencją gruntów i budynków Starostwa. Informatyk Urzędu wyjaśnił, że pomimo posiadania narzędzia do eksportu danych z Ewidencji Gruntów i Budynków w formie SWDE oraz narzędzia, które eksportuje dane podatkowe w formacie XML (czyli oprogramowania zgodnego z wymogami), obecnie na rynku nie występuje rozwiązanie umożliwiające zasilanie danych podatkowych z Ewidencji Gruntów i Budynków.

(dowód: akta kontroli str. 35-53, 82)

Gminną identyfikację pojazdów do opodatkowania prowadzono w Urzędzie w systemie informatycznym. Bazę danych aktualizowano na bieżąco, na podstawie otrzymywanych z Wydziału Komunikacji i Dróg w Starostwie miesięcznych informacji o zmianach w ewidencji za dany okres.

⁵ Uchwały Rady Gminy: Nr XXII/115/16 z dnia 3 listopada 2016 r., Nr XXXI/170/17 z dnia 6 października 2017 r., Nr XII/59/15 z dnia 23 listopada 2015 r. i Nr XXXII/183/17 z dnia 24 listopada 2017 r.

⁶ Dz. U. z 2018 r., poz. 1445 ze zm.

⁷ Obwieszczenie Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2016 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych w 2017 r. (M.P. 2016 poz. 779). Obwieszczenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 28 lipca 2017 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych w 2018 r. (M.P. 2017 poz. 800).

⁸ Podatki – osoby prawne U.I.INFO-SYSTEM Sp. j. Roman i Tadeusz Groszek, umowa 9/01/2003 z dnia 10.03.2003 r.

⁹ Rozporządzenie w sprawie ewidencji podatkowej nieruchomości (Dz. U. Nr 107, poz. 1138).

¹⁰ Dalej: Starostwo.

¹¹ Dalej: PINB.

(dowód: akta kontroli str. 35-45, 50-53)

Analiza 20 deklaracji podatkowych (po 10 w każdym z lat objętych kontrolą, w tym po 5 dotyczących podatku od nieruchomości i po 5 - podatku od środków transportowych) oraz 6 deklaracji korygujących podatku od nieruchomości (dotyczących 3 podatników) wykazała, że:

- 18 deklaracji rocznych złożonych zostało w wymaganym terminie, a dwie pozostałe z opóźnieniami wynoszącymi 1 i 8 dni;
- 2 deklaracje korygujące podatku od nieruchomości złożono w wymaganym terminie, natomiast 4 z opóźnieniem od 6 do 214 dni. Z notatki służbowej pracownika Referatu Finansowego z dnia 5 listopada 2018 r. wynikało, iż z podatnikiem, u którego opóźnienie wynosiło 214 dni przeprowadzono rozmowę telefoniczną dot. terminowości składania deklaracji;
- wszystkie deklaracje złożono na obowiązującym wzorze ustalonym przez Radę Gminy;
- we wszystkich deklaracjach stawki podatków były zgodne ze stawkami uchwalonymi przez Radę Gminy;
- we wszystkich przypadkach dokonano czynności sprawdzających pod względem formalno-rachunkowym;
- we wszystkich przypadkach dane zawarte w deklaracjach były zgodne z danymi wynikającymi z dokumentów źródłowych, tj. w przypadku podatku od nieruchomości: z danymi pozyskanymi z EGiB, aktów notarialnych i PINB, a w przypadku podatku od środków transportowych – informacjami otrzymanymi ze Starostwa zawierającymi dane określone w § 5 ust. 1, 2, 2a i 2b Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2002 r w sprawie informacji podatkowych¹².

(dowód: akta kontroli str. 50-59)

Stwierzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Skuteczność i poprawność egzekwowania zaległości podatkowych

Opis stanu
faktycznego

Stan zaległości podatkowych z tytułu podatku od nieruchomości od osób prawnych w 2017 r. wynosił 150,1 tys. zł, a w 2018 r. – 170,3 tys. zł, natomiast z tytułu podatku od środków transportowych w 2017 r. zaległości nie wystąpiły, a w 2018 r. wynosiły 1 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 60-63)

W Urzędzie dokonywano comiesięcznej kontroli terminowości wpływu podatków lokalnych podczas uzgadniania sald analitycznych z ewidencją syntetyczną podatków, a dla celów sporządzenia sprawozdania Rb-27S pracownicy Referatu Finansowego generowali raporty stanu zaległości podatkowych nie rzadziej niż raz na kwartał. Ponadto co roku sporządzano Informację do Komisji Rewizyjnej Rady Gminy z realizacji podatków i zaległości podatkowych.

(dowód: akta kontroli str. 49-53, 66-67, 80-81)

W Urzędzie przed wysłaniem upomnienia do podatnika nie podejmowano działań informacyjnych wobec zobowiązanych zmierzających do dobrowolnego wykonania przez nich obowiązku zapłaty należności.

(dowód: akta kontroli str. 66-67)

¹² Dz. U. z 2017 r. poz. 68.

Analizie poddano postępowania windykacyjne wobec sześciu¹³ podatników podatku od nieruchomości i jednego¹⁴ w zakresie podatku od środków transportu, w których łączna kwota należności głównej wyniosła 188,4 tys. zł. Wystawiono ogółem 42 upomnienia w okresie od 3 do 160 dni od powstania obowiązku podatkowego. Zawarte w nich było wezwanie do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego po upływie 7 dni od dnia doręczenia upomnienia.

(dowód: akta kontroli str. 64-65)

W okresie objętym kontrolą Urząd wystawił łącznie 21 tytułów wykonawczych, w tym: 9 w terminie od 9 do 23 dni od daty płatności wskazanej w upomnieniu, 6 - od 31 do 120 dni, a kolejnych 6 (dot. jednego podatnika, na podstawie kilku upomnień do jednego tytułu) - od 10 do 208 dni. Wszystkie tytuły wystawione były wg wzoru określonego w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 8 sierpnia 2016 r. w sprawie wzorów tytułów wykonawczych stosowanych w egzekucji administracyjnej¹⁵ i kierowane do właściwych miejscowo naczelników urzędów skarbowych.

W Urzędzie nie wystawiono natomiast tytułów wykonawczych w odniesieniu do nieuregulowanych przez dwóch podatników należności wynikających z 7 upomnień¹⁶ w łącznej kwocie 20.246,25 zł.

(dowód: akta kontroli str. 64-65)

W badanym okresie nie wystąpiły przypadki przedawnienia zobowiązań z tytułu podatku od nieruchomości od osób prawnych wskutek niepodjęcia przez gminę czynności zmierzających do wszczęcia egzekucji.

(dowód: akta kontroli str. 66-67, 80)

W Urzędzie nie wprowadzono regulacji wewnętrznych określających zasady wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych.

(dowód: akta kontroli str. 69-77)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Upomnienia oraz tytuły wykonawcze wobec zaległości z tytułu badanych podatków lokalnych nie były wystawiane niezwłocznie. Upomnienia kierowano do podatników w terminie do 160 dni od powstania obowiązku podatkowego, natomiast tytuły wykonawcze do 208 dni od daty płatności wskazanej w upomnieniu. Ponadto w Urzędzie nie wystawiono tytułów wykonawczych w odniesieniu do nieuregulowanych przez dwóch podatników należności wynikających z 7 upomnień w łącznej kwocie 20.246,25 zł. Zgodnie z przepisem § 7 ust. 1 pkt 1 lit. a rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych¹⁷, *wierzyciel przesyła zobowiązanemu upomnienie niezwłocznie, w szczególności jeżeli łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnych przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia i nie zostały podjęte działania informacyjne*. Zgodnie zaś z art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji¹⁸, w razie uchylenia się zobowiązanego od wykonania obowiązku wierzyciel powinien podjąć czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych.

¹³ Wybrano po 3 postępowania dot. podatku od nieruchomości z każdego roku objętego badaniem

¹⁴ Z roku 2018 (w 2017 r. nie wystąpiły zaległości).

¹⁵ Dz. U. 2018 r., poz. 850.

¹⁶ 4 upomnienia dot. podatnika nr 1020007 na łączną kwotę 1.560,25 zł i 3 dot. podatnika 1020059 na kwotę 18.686 zł.

¹⁷ Dz. U. z 2017 r. poz. 1483.

¹⁸ Dz. U. z 2018 r. poz. 1314 ze zm.

Według wyjaśnień Wójta Gminy, z uwagi na znaczną ilość obowiązków wykonywanych przez pracowników zajmujących się czynnościami windykacyjnymi, upomnienia wystawiane były w cyklach trzymiesięcznych, zaś tytuły wykonawcze na podstawie kilku upomnień. Brak wystawienia siedmiu tytułów wykonawczych wynikał z przeoczenia.

Do dnia zakończenia kontroli, na zaległości jednego podatnika na kwotę 1.560,25 zł, ze względu na odległy czas¹⁹ wystawiono ponowne upomnienie (zgodnie z wyjaśnieniami Wójta Gminy, w razie braku zapłaty niezwłocznie zostanie wystawiony tytuł wykonawczy), a na zaległości drugiego podatnika na kwotę 18.686 zł (z 2018 r.) - tytuł wykonawczy.

(dowód: akta kontroli str. 64-65, 69-77)

3. Prawdliwość stosowania ulg podatkowych

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą obowiązywała uchwała Nr II/12/06 Rady Gminy w Galewiczach z dnia 11 grudnia 2006 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości i z podatku od posiadania psów oraz uchwała Nr XXI/109/16 Rady Gminy w Galewiczach z dnia 30 września 2016 r. w sprawie zwolnień przedsiębiorców z podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis²⁰.

(dowód: akta kontroli str. 29-33)

W badanym okresie do organu podatkowego nie wpłynęły wnioski od osób prawnych o zastosowanie ulgi podatkowej/ umorzenia / rozłożenia na raty / odroczenia terminu płatności zaległości podatkowej.

(dowód: akta kontroli str. 68)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o niezwłoczne wystawianie upomnień i tytułów wykonawczych wobec podmiotów zalegających z zapłatą należności podatkowych Gminy.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

¹⁹ Zaległość z 2014 r.

²⁰ Dz. Urzędowy Woj. Łódzkiego z 21 października 2016 r., poz. 4480

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Łódź, 27 maja 2019 r.

Kontroler
Renata Biskupska
gł. specjalista k.p.

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi
Dyrektor
Przemysław Szewczyk

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Łodzi
z up.

.....Grażyna Tuzikiewicz-Gnitecka
wiceprezident

